

Motion till riksdagen 2013/14:Sf257

av **Ulrika Karlsson i Uppsala (M)**

Arbetskraftsinvandring

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att underlätta för arbetskraftsinvandring.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om invandring av kvalificerad arbetskraft.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att underlätta för köbyte från asylansökan till ansökan om uppehållstillstånd enligt reglerna om arbetskraftsinvandring.

Motivering

Sverige, liksom de flesta andra europeiska länder, står inför en framtid med en åldrande befolkning där allt färre ska försörja allt fler. I framtiden riskerar vi att stå utan tillräckligt många som arbetar inom välfärden och andra livsnödvändiga sektorer.

Det finns också en diskrepans beträffande ungas val av högskoleutbildningar och arbetsmarknadens behov. Det finns en tydlig preferens för utbildningar inom humaniora och samhällsvetenskap medan allt färre väljer att bli ingenjörer, systemvetare och apotekare. Redan idag börjar vi få brist på utbildade personer i vissa yrkesgrupper.

2008 införde regeringen en arbetskraftsreform som möjliggör för människor utanför EU/Efta att komma till Sverige för att arbeta om de har ett skriftligt erbjudande om arbete från en arbetsgivare i Sverige. Det var en viktig reform och är ett stort steg i rätt riktning för att öppna upp för fler vägar in i landet. Kravet på skriftligt erbjudande om arbete syftar till att säkerställa att den arbetssökande verkligen får ett arbete väl på plats i Sverige. Blir personen ifråga av med sitt arbete har hon eller han möjlighet att inom en viss tid finna ett nytt arbete för att stanna kvar.

Fel! Okänt namn

Möjlighet att söka arbetstillstånd på plats i Sverige

För att stärka arbetslinjen och för att inte gå miste om många duktiga och ambitiösa arbetssökande behöver vi emellertid underlätta för arbetskraftsinvandring i större utsträckning. Det borde vara möjligt att under en begränsad tid, vistas i Sverige för att söka ett lämpligt arbete om den arbetssökande under denna tid kan försörja sig själv.

Det bör också omfatta studenter och kvalificerad arbetskraft. Svenska högskolor och universitet har i många år utbildat ett ganska stort antal utländska studenter, inte minst våra tekniska högskolor. Det är emellertid en utmaning att få dem att stanna kvar och använda sin kompetens i Sverige efter avslutade studier. Nuvarande regler tillåter nämligen dem inte att kvarstanna för att söka arbete. För att arbeta i Sverige måste de redan ha ett erbjudande om arbete när de lämnar sina studier.

Idag söker sig många utländska studenter, som kommer från länder utanför EU/Efta, till vårt grannland Danmark som har ett utarbetat system "the Greencard scheme" för att locka till sig utländsk kvalificerad arbetskraft. Den som vill söka arbete i Danmark får olika poäng baserat på utbildningsnivå, språkkunskaper, arbetslivserfarenhet och ålder. För att få ett ettårigt uppehållstillstånd i syfte att söka arbete, måste en person ha över 100 poäng. Personen måste också ha en fullständig sjukförsäkring och kunna försörja sig själv och medföljande familjemedlemmar. Har personen dessutom en utbildning/yrkeskunskaper i ett yrke som finns upptecknad i en lista över bristyrken "the positive list" har personen ännu större chanser att få uppehållstillstånd i Danmark.

"The Greencard scheme" bygger på att utländska arbetssökande som har goda chanser att hitta ett arbete i Danmark ska få möjligheten att göra det samtidigt som de inte ligger det danska socialförsäkringssystemet till last.

Regeringen bör därför snarast se över möjligheterna att låta utlänningar från andra länder än EU/Efta, vistas i Sverige under en begränsad tid för att söka arbete liksom att se över möjligheterna att införa ett system, i likhet med det danska "Greencard scheme", i syfte att låta kvalificerad arbetskraft från andra länder än EU/Efta få vistas i Sverige under en begränsad tid för att söka arbete.

Byte av kö

Den som sökt asyl och som har fått avslag på sin ansökan kan byta kö och istället söka uppehållstillstånd för att arbeta. Det är dock väldigt få som får uppehållstillstånd enligt reglerna om arbetskraftsinvandring i samband med byte av kö. Det beror delvis på att väldigt många får återreseförbud i samband med avslagsbeslut och ett sådant per definition förhindrar möjligheten att få uppehållstillstånd enligt reglerna om arbetskraftsinvandring.

Det är således stor skillnad mellan reglerna för den som söker arbetstillstånd från sitt ursprungsland eller tredje land och den som gör ett byte av kö. För sökande från tredje land är det personens framtida anställning och för-

Fel! Okänt namn på

sörjning som är avgörande för arbetskraftsinvandring. Samma regler borde gälla för den som önskar byta kö. Ett återreseförbud borde inte per automatik kunna diskvalificera.

Reglerna för att byta kö för den som fått avslag på en ansökan om asyl men redan har ett arbete är också krångliga och inte alltid applicerbara. Bland annat måste personen ha arbetat de senaste sex månaderna hos samma arbetsgivare räknat från den dagen dennes ansökan om arbetstillstånd kommit till Migrationsverket samt att arbetsgivaren måste erbjuda fortsatt anställning i minst tolv månader till. Dessutom måste lönen överstiga och ha överstigit 13 000 kronor 6 månader bakåt i tiden.

Eftersom det blir allt vanligare med olika typer av anställningsformer, är reglerna otidsenliga och inte anpassade efter dagens arbetsmarknad. Det finns därför anledning att se över regelverket och underlätta för den som vill byta orsak till ansökan för uppehållstillstånd. Samma regler bör också gälla för den som söker från tredje land som för den som byter kö.

Regeringen bör därför snarast se över möjligheterna att låta utlänningar från andra länder än EU/Efta, vistas i Sverige under en begränsad tid för att söka arbete liksom att se över möjligheterna att införa ett system, i likhet med det danska "Greencard scheme", i syfte att låta kvalificerad arbetskraft från andra länder än EU/Efta få vistas i Sverige under en begränsad tid för att söka arbete. Regeringen bör också se över möjligheterna att underlätta regelverket för den som vill byta orsak till ansökan för uppehållstillstånd.

Stockholm den 27 september 2013

Ulrika Karlsson i Uppsala (M)